

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

EUROSYSTEM

ŠTVRŤROČNÁ SPRÁVA JEDNOTNÉHO MECHANIZMU DOHĽADU

**Stav zavádzania nariadenia
o jednotnom mechanizme
dohľadu do praxe**

V roku 2014
je vo všetkých
publikáciách ECB
použitý motív
z bankovky 20 eur.

2014 / 1

© Európska centrálna banka, 2014

Adresa	Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt nad Mohanom, Nemecko
Poštová adresa	Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
Telefón	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

ISBN	978-92-899-1181-8 (elektronická verzia)
ISSN	2315-3784 (elektronická verzia)
Katalógové číslo EÚ	QB-BM-14-001-SK-N (elektronická verzia)

HLAVNÉ BODY

Toto je prvá štvrťročná správa o stave implementácie nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu (nariadenia o JMD) adresovaná Európskemu parlamentu, Rade EÚ a Európskej komisii. Táto správa, požadovaná nariadením o JMD, sa vzťahuje nielen na trojmesačné obdobie do 3. februára 2014, ale aj na prípravné práce, ktoré ECB uskutočnila v úzkej spolupráci s národnými orgánmi dohľadu a národnými centrálnymi bankami od samitu predstaviteľov krajín eurozóny 29. júna 2012.

Dočasné štruktúry, ktoré ECB vytvorila v rámci príprav na spustenie jednotného mechanizmu dohľadu (JMD), medzičasom zaznamenali výrazný pokrok, čím umožnili plynulé nadobudnutie účinnosti nariadenia o JMD dňa 3. novembra 2013. Medzi významné úspechy patria aj nasledujúce skutočnosti:

- Model dohľadu JMD je do značnej miery pripravený, o čom svedčí návrh príručky dohľadu JMD, ktorá obsahuje všetky úlohy a postupy dohľadu JMD vrátane vzťahov medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (PVO).
- Základná koncepcia príručky dohľadu spočíva v tom, že spoločné dohľadacie tímy (SDT) budú priamo dohliadať na približne 130 bánk, ktoré sa podľa nariadenia o JMD považujú za „významné“. Zloženie spoločných dohľadacích tímov bolo stanovené na prvom zasadaní rady pre dohľad.
- Návrh nariadenia ECB o rámci JMD bol sfinalizovaný a pred prijatím bude predložený na verejnú konzultáciu. V zmysle nariadenia o JMD je ECB povinná toto nariadenie prijať a zverejniť do 4. mája 2014.
- Rámec vykazovania informácií na účely dohľadu v JMD, ktorý vymedzuje údaje potrebné pre model dohľadu JMD, bol už do značnej miery definovaný.
- Komplexné hodnotenie bánk, ktoré sa pravdepodobne budú považovať za významné (a teda budú podliehať priamemu dohľadu zo strany ECB), sa oficiálne začalo v októbri 2013. V tejto súvislosti sa uskutočnili aj stretnutia s výkonnými riaditeľmi 124 hodnotených bankových skupín. Definovanie hlavných prvkov záťažového testu, jedného z dvoch navzájom sa dopĺňajúcich pilierov komplexného hodnotenia, koordinoval Európsky orgán pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA).
- Prebehlo úvodné zmapovanie bankového systému eurozóny. Na tento účel bol zostavený katalóg všetkých subjektov podliehajúcich dohľadu JMD (vrátane ich internej štruktúry), s informáciami o zložení všetkých bankových skupín v eurozóne. Po

získaní všetkých potrebných údajov sa v súlade s nariadením o JMD identifikujú významné inštitúcie.

- Proces náboru personálu pre štruktúry JMD prebieha podľa plánu. Odozva na doterajšie verejné výberové konania vrátane pozícií vrcholového a stredného manažmentu JMD bola výborná.
- Interné prípravné práce v ECB výrazne pokročili vo viacerých oblastiach, ako napríklad informačná infraštruktúra, zariadenie priestorov, interná a externá komunikácia, logistická organizácia a právne a štatistické služby.

Dňa 16. decembra 2013 Rada EÚ vymenovala Danièle Nouyovú za prvú predsedníčku rady pre dohľad.¹ Do funkcie nastúpila 2. januára 2014. Prvé zasadanie rady pre dohľad sa konalo 30. januára 2014. Na zasadaní boli prijaté prvé formálne rozhodnutia týkajúce sa zavádzania nariadenia o JMD do praxe.

1 ÚVOD

Nariadenie o JMD² vyžaduje, aby ECB od 3. novembra 2013 predkladala Európskemu parlamentu, Rade EÚ a Európskej komisii štvrťročné správy o stave zavádzania nariadenia o JMD do praxe.

Na základe dohôd týkajúcich sa zodpovednosti uzavretých s Európskym parlamentom³ a Radou EÚ⁴, majú štvrťročné správy obsahovať predovšetkým informácie o:

- interných prípravách, organizácii a plánovaní práce,
- konkrétnych opatreniach na splnenie požiadavky odlúčenia funkcií v oblasti menovej politiky od funkcií v oblasti dohľadu,
- spolupráci s ostatnými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi/orgánmi EÚ,

¹ Pozri vykonávacie rozhodnutie Rady zo 16. decembra 2013, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 352, 24. 12. 2013, s. 50).

² Nariadenie Rady EÚ č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29. 12. 2013, s. 63)

³ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom a Európskou centrálnou bankou o praktických postupoch uplatňovania demokratickej zodpovednosti a vykonávania dohľadu nad plnením úloh, ktorými bola poverená ECB v rámci jednotného mechanizmu dohľadu (Ú. v. EÚ L 320, 30. 11. 2013, s. 1).

⁴ Memorandum o porozumení medzi Radou Európskej únie a Európskou centrálnou bankou o spolupráci na procesoch týkajúcich sa jednotného mechanizmu dohľadu, ktoré nadobudlo platnosť 12. decembra 2013.

- prípadných prekážkach, s ktorými sa ECB stretla pri príprave na plnenie svojich úloh v oblasti dohľadu,
- prípadných obavách alebo zmenách kódexu správania.

Táto prvá štvrtročná správa JMD sa netýka len obdobia od 3. novembra 2013 do 3. februára 2014, ale aj prípravných prác uskutočnených od samitu predstaviteľov krajín eurozóny, ktorý sa konal 29. júna 2012. Správu vypracovali odborníci ECB a po konzultácii s Radou guvernérov ECB ju schválila rada pre dohľad. Druhá štvrtročná správa bude zverejnená v máji 2014.

2 RIADENIE

2.1 RIADENIE PRÍPRAVNÝCH PRÁČ OD LETA 2012

Prípravné práce na vytvorení JMD začala ECB v úzkej spolupráci s národnými orgánmi dohľadu po skončení samitu predstaviteľov krajín eurozóny, ktorý sa konal 29. júna 2012. Vedie ich skupina na vysokej úrovni pre dohľad, ktorej predsedom je prezident ECB a členmi sú zástupcovia príslušných vnútroštátnych orgánov a centrálnych bánk krajín eurozóny. Technické prípravné práce zabezpečuje pracovná skupina pre dohľad, ktorej členmi sú vysokí predstavitelia príslušných vnútroštátnych orgánov a národných centrálnych bánk a ktorá podlieha skupine na vysokej úrovni pre dohľad. Z členov pracovnej skupiny bol zároveň zostavený projektový tím, ktorého cieľom je podporovať komunikáciu a spoluprácu medzi orgánmi dohľadu a usmerňovať pracovníkov zapojených do príprav vrátane pracovníkov dohľadu PVO vysielaných do ECB. Pracovná skupina rozdelila technické úlohy do nasledujúcich piatich oblastí (WS1 až WS5):

- úvodné zmapovanie bankového systému eurozóny (WS1),
- právny rámec JMD (WS2),
- vývoj modelu dohľadu pre JMD (WS3),
- vývoj rámca JMD na vykazovanie informácií na účely dohľadu (WS4),
- úvodná príprava komplexného hodnotenia úverových inštitúcií (WS5).

2.2 ZRIADENIE RIADIACICH ŠTRUKTÚR JMD

2.2.1 VYMENOVANIE PREDSEDU A PODPREDSEDU

Dňa 16. decembra 2013 Rada EÚ vymenovala Danièle Nouyovú za prvú predsedníčku rady pre dohľad. Danièle Nouyová bola vymenovaná na základe návrhu Rady guvernérov ECB

z 20. novembra 2013, následného verejného výberového konania a schválenia Európskym parlamentom 11. decembra 2013. So zreteľom na postup uvedený v nariadení o JMD a schválený Európskym parlamentom a Radou EÚ sa vymenovanie uskutočnilo na základe zrýchleného výberového konania.

Podpredseda rady pre dohľad sa volí spomedzi členov Výkonnej rady ECB. Dňa 22. januára 2014 Rada guvernérov ECB navrhla do funkcie podpredsedníčky rady pre dohľad Sabine Lautenschlägerovú, ktorá bola prednedávnom vymenovaná za členku Výkonnej rady. Sabine Lautenschlägerová má 3. februára 2014 vystúpiť pred výborom Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové záležitosti (ECON). O schválení kandidátky ECB rozhodne Európsky parlament a Rada EÚ.

Rada pre dohľad a riadiaci výbor

V súlade s nariadením o JMD plánovanie a výkon úloh dohľadu zverených ECB v plnom rozsahu prevezme rada pre dohľad ako vnútorný orgán ECB. Po vymenovaní predsedníčky boli príslušné vnútroštátne orgány požiadané o vymenovanie jedného zástupcu. Ak príslušným vnútroštátnym orgánom nie je národná centrálna banka, môžu členovia rady pre dohľad prizvať zástupcov zo svojich národných centrálnych bánk. V takom prípade sa budú títo zástupcovia na účely hlasovania považovať za jedného člena.

Nariadenie o JMD vyžaduje, aby Rada guvernérov prijala interné pravidlá, ktoré podrobne definujú jej vzťah k rade pre dohľad. Rada guvernérov 22. januára 2014 príslušným spôsobom upravila rokovací poriadok ECB. Upravený rokovací poriadok predovšetkým stanovuje spôsob interakcie medzi Radou guvernérov a radou pre dohľad v rámci postupu predkladania námietok. V súlade s týmto postupom sa návrhy rozhodnutí rady pre dohľad budú považovať za prijaté za predpokladu, že Rada guvernérov voči nim nevznesie námietku v stanovenej lehote maximálne desiatich dní. Okrem toho, s cieľom náležite zohľadniť zodpovednosť Rady guvernérov za vnútornú organizáciu ECB a jej rozhodovacie orgány v súlade so Štatútom ESCB, boli do rokovacieho poriadku ECB začlenené aj pravidlá upravujúce postupy rady pre dohľad.

Nariadenie o JMD tiež vyžaduje, aby rada pre dohľad prijala vlastný rokovací poriadok, ktorý sa bude interpretovať v spojitosti s upraveným rokovacím poriadkom ECB. Uvedený poriadok bude obsahovať pravidlá voľby členov riadiaceho výboru, ktorý bude podporovať radu pre dohľad. Riadiaci výbor by mal mať najviac desať členov vrátane predsedu, podpredsedu a jedného zástupcu ECB, a jeho zloženie by malo zabezpečiť spravodlivú rovnováhu a rotáciu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Uvedené pravidlá navrhli pracovníci ECB a boli prekonzultované s pracovnou skupinou pre dohľad a skupinou na vysokej úrovni pre dohľad

v decembri 2013. Následne boli predbežne prediskutované na prvom zasadaní rady pre dohľad 30. januára 2014. Riadiaci výbor by mal byť vytvorený v priebehu februára 2014.

Hoci nariadenie o JMD výslovne nestanovuje kódex správania pre členov rady pre dohľad, uvádza niektoré etické pravidlá, ktoré sa na nich budú vzťahovať (napríklad pravidlá týkajúce sa stretu záujmov vyplývajúceho z budúceho zamestnania). Nakoľko Výkonná rada i Rada guvernérov kódexy správania majú, bolo prijaté rozhodnutie vypracovať kódex správania aj pre radu pre dohľad. V snahe zohľadniť osobitnú povahu rady pre dohľad v rámci organizačnej štruktúry ECB rada pre dohľad na svojom prvom zasadaní 30. januára 2014 prediskutovala predbežný návrh *Kódexu správania pre členov rady pre dohľad*.

2.2.2 ADMINISTRATÍVNY REVÍZNY VÝBOR A MEDIAČNÝ VÝBOR

Podľa nariadenia o JMD má ECB zriadiť **administratívny revízny výbor** na účely interného administratívneho preskúmania rozhodnutí ECB prijatých pri výkone dohľadu. Tento vnútorný orgán bude zložený z piatich osôb s dostatočnými skúsenosťami v oblasti bankovníctva a iných finančných služieb a na žiadosť dohliadanej banky preskúma rozhodnutia orgánu dohľadu. Rozsah takéhoto preskúmania je definovaný ako procesný a vecný súlad daného rozhodnutia s nariadením o JMD. V pravidlách činnosti administratívneho revízneho výboru budú stanovené podrobnosti postupov, ktoré sa v tejto súvislosti budú uplatňovať. Návrhom právneho nástroja, ktorý bude predložený na posúdenie Rade guvernérov, sa zaoberali členovia pracovnej skupiny pre dohľad a skupiny na vysokej úrovni pre dohľad v decembri 2013.

S cieľom zabezpečiť oddelenie úloh menovej politiky od úloh dohľadu navrhuje nariadenie o JMD ďalší vnútorný orgán – **mediačný výbor** – ktorý sa na žiadosť príslušných vnútroštátnych orgánov bude zaoberať námietkami Rady guvernérov voči návrhom rozhodnutí vypracovaných radou pre dohľad. Mediačný výbor bude mať jedného člena z každého zúčastneného členského štátu, zvoleného spomedzi členov Rady guvernérov a rady pre dohľad. Návrhom rokovacieho poriadku mediačného výboru, ktorý bude predložený na posúdenie Rade guvernérov, sa zaoberali členovia pracovnej skupiny pre dohľad a skupiny na vysokej úrovni pre dohľad v decembri 2013.

3 PRÁVNY RÁMEC

Aby mohla ECB vykonávať úlohy, ktorými bola poverená nariadením o JMD, musí do 4. novembra 2014 prijať viaceré právne predpisy.

3.1 NARIADENIE ECB O RÁMCI JMD

Z nariadenia o JMD vyplýva, že ECB je povinná, po konzultácii s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a na základe návrhu rady pre dohľad, prijať rámec, ktorý stanoví praktické postupy implementácie článku 6 nariadenia o JMD (týkajúce sa spolupráce medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v rámci JMD). Uvedený rámec bude mať formu nariadenia ECB (nariadenie o rámci JMD), ktorého návrh bude predmetom verejnej konzultácie začiatkom roka 2014. ECB je povinná prijať a zverejniť uvedené nariadenie o rámci JMD do 4. mája 2014. Ako bolo uvedené vyššie, bola zriadená pracovná skupina WS2 pozostávajúca z právnych expertov ECB, príslušných vnútroštátnych orgánov a národných centrálnych bánk, ktorej cieľom je uľahčiť právne prípravy a poskytovať právne poradenstvo pri ostatných prípravných prácach.

Hlavným cieľom nariadenia o rámci JMD je stanoviť postupy upravujúce spoluprácu medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

Nariadenie o rámci JMD bude obsahovať aspekty, ktoré sa výslovne spomínajú v článku 6 ods. 7 nariadenia o JMD, a bude obsahovať minimálne nasledujúce body:

- metodika hodnotenia významnosti inštitúcií,
- postup spolupráce pri dohľade nad významnými úverovými inštitúciami

3.2 VNÚTORNÉ PRAVIDLÁ TÝKAJÚCE SA ODČLENENIA DOHĽADU OD VÝKONU MENOVEJ POLITIKY

Nariadenie o JMD vyžaduje, aby ECB prijala a zverejnila vnútorné pravidlá, ktoré zabezpečia odčlenenie dohľadu od výkonu menovej politiky a iných úloh ECB vrátane pravidiel týkajúcich sa služobného tajomstva a výmeny informácií.

V súlade s uvedeným sa začali pripravovať vnútorné pravidlá na zabezpečenie odčlenenia, a to prostredníctvom organizačného odčlenenia a oddelenia informačných tokov.

Ako bolo uvedené vyššie, bola zriadená nezávislá rada pre dohľad – odčlenená od Rady guvernérov – ktorá bude navrhovať a vykonávať rozhodnutia. Rokovania Rady guvernérov o otázkach dohľadu budú striktne oddelené od iných záležitostí, budú mať samostatný program a zasadania.

Pokiaľ ide o oddelenie informačných tokov, ECB má skúsenosti s vývojom a aplikáciou inštitucionálneho a prevádzkového usporiadania, ktoré bezpečne oddeľuje informácie (napr. „čínsky múr“ medzi informáciami týkajúcimi sa ECB a ESRB). Vnútorné pravidlá odčlenenia menovej politiky od politiky dohľadu budú vychádzať najmä zo systémov ECB na správu dokumentov a záznamov, ktoré obsahujú bezpečnostné prvky (napríklad prístupové skupiny/práva) umožňujúce, resp. obmedzujúce prístup k dokumentom a adresárom, ako aj z režimu dôvernosti, ktorý určuje spôsob klasifikácie a narábania s citlivými informáciami ECB.

3.3 NARIADENIE O VYBERANÍ POPLATKOV ZA DOHĽAD

Podrobnosti o nariadení ECB o poplatkoch sú v časti 7.3.

3.4 ROZHODNUTIE O ÚZKEJ SPOLUPRÁCI

Zatiaľ čo nariadenie o rámci JMD upravuje prevádzkové usporiadanie medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi členského štátu, ktorého menou nie je euro, po zavedení režimu úzkej spolupráce, proces nadviazania úzkej spolupráce bude predmetom osobitného rozhodnutia ECB, ktoré bude obsahovať viac podrobností než nariadenie o JMD. Vypracovaný návrh rozhodnutia ECB o úzkej spolupráci upravuje procedurálne aspekty týkajúce sa:

- žiadostí o nadviazanie úzkej spolupráce,
- vyhodnocovania žiadostí zo strany ECB,
- možného pozastavenia a ukončenia úzkej spolupráce.

Návrh rozhodnutia ECB okrem toho špecifikuje zoznam podkladov k žiadosti o nadviazanie úzkej spolupráce a obsahuje vzory oznámenia žiadosti a vyhlásenia týkajúce sa súladu s vnútroštátnymi právnymi predpismi. ECB by mala tento návrh rozhodnutia prijať v priebehu februára 2014. ECB zatiaľ nezaznamenala záujem o zriadenie režimu úzkej spolupráce od žiadneho členského štátu, ktorého menou nie je euro. Neistota v súvislosti s novými otázkami, ktoré by pravdepodobne vyplynuli z možného uzavretia dohôd o úzkej spolupráci, predstavuje ďalšiu výzvu v rámci prípravného procesu ECB.

4 MODEL DOHLĀDU JMD

Jednou z hlavných priorit prípravných prác je vývoj hlavných prvkov prevádzkového modelu dohľadu, ktorým sa bude riadiť fungovanie JMD. Túto činnosť zabezpečuje pracovná skupina WS3 a je súčasťou príručky dohľadu JMD.

4.1 PRÍRUČKA DOHLĀDU JMD

Príručka dohľadu JMD obsahuje všeobecné zásady, procesy, postupy a metodiku dohľadu nad významnými a menej významnými inštitúciami, pričom zohľadňuje zásady fungovania JMD. Popisuje postupy spolupráce v rámci JMD a s orgánmi mimo JMD. Hoci je príručka dohľadu JMD v prvom rade interným dokumentom pracovníkov JMD, v budúcnosti by mala byť vypracovaná komplexná verzia prístupná verejnosti.

Významnou súčasťou príručky dohľadu je proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu JMD (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP), ktorý bol vypracovaný ako pomôcka na hodnotenie významných a menej významných úverových inštitúcií a určovanie požiadaviek týkajúcich sa dodatočných vlastných zdrojov, zverejňovania informácií, likvidity a iných prípadných požiadaviek.⁶ SREP zahŕňa:

- systém hodnotenia rizík (Risk Assessment System – RAS),
- metodiku určovania výšky kapitálových rezerv a rezerv likvidity (kvantifikácia SREP),
- spôsob integrovania výsledkov RAS, kvantifikácie SREP a záťažových testov.

Preskúmanie a hodnotenie orgánmi dohľadu JMD bude predstavovať integrovaný prístup, ktorý sa bude opierať o rozsiahly súbor informácií zo systému hodnotenia rizík, kvantifikácie kapitálových rezerv a rezerv likvidity vrátane interného procesu bánk na hodnotenie kapitálovej primeranosti (ICAAP) a na hodnotenie likvidity (ILAAP), a výsledkov záťažových testov. Na

⁶ Článok 4 ods. 1 písm. f nariadenia o JMD.

základe získaných výsledkov sa stanoví primeraná úroveň kapitálu a likvidity a navrhne sa plán previerok v oblasti dohľadu, so zreteľom na rozsiahlejšie hodnotenia rizík v druhom pilieri bazilejského rámca, ktorý bol v EÚ implementovaný smernicou EÚ o kapitálových požiadavkách IV a nariadením o kapitálových požiadavkách (balík opatrení CRD IV).

Integrácia jednotlivých kritérií sa uskutoční na úrovni jednotlivých rizík i na celkovej úrovni.

4.2 SPOLOČNÉ DOHLIADACIE TÍMY

Operatívny dohľad nad každou významnou bankovou skupinou bude v rámci JMD uskutočňovať spoločný dohliadací tím (SDT). Každý SDT bude viesť koordinátor z ECB a jeho členmi budú viacerí vysoko kvalifikovaní odborníci z oblasti dohľadu z ECB a z príslušných vnútroštátnych orgánov zúčastnených členských štátov. Medzi úlohy tímu bude patriť plánovanie a výkon ročného programu dohľadu v pridelených inštitúciách a monitorovanie implementácie a realizácie rozhodnutí prijatých radou pre dohľad a Radou guvernérov. SDT môže zároveň predkladať návrhy na previerky na mieste a následné opatrenia.

Koncepcia SDT ako operačného nástroja nadnárodného dohľadu bola vyvinutá špeciálne pre JMD. V porovnaní s existujúcou koncepciou kolégií orgánov dohľadu, ktoré boli doteraz s výnimkou bilaterálnej spolupráce jediným nástrojom na výkon dohľadu na nadnárodnej úrovni, prináša koncept SDT viaceré zlepšenia.

Pokiaľ ide o veľkosť a odbornú spôsobilosť, každý SDT bude zostavený a personálne obsadený tak, aby čo najlepšie zodpovedal obchodnému modelu dohliadanej inštitúcie, jej rizikovému profilu a územnému rozloženiu, za účasti všetkých pracovníkov dohľadu z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov podieľajúcich sa na dohľade nad danou bankou. To umožní vysoko integrovaný prístup k dohľadu nad cezhraničnými bankami. SDT bude môcť postupovať s ohľadom na špecifický rizikový profil inštitúcie a zabezpečiť, aby inštitúcia plnila požiadavky právneho i prudenciálneho rámca priebežne i perspektívne.

Operatívne riadenie SDT bude efektívne. Koordinátor SDT bude môcť reagovať na mimoriadne udalosti tak, že upraví priority dohľadu, pozmení zameranie činnosti SDT, upozorní vedenie ECB alebo v prípade potreby požiada radu pre dohľad alebo Radu guvernérov o ďalšie usmernenie alebo podporu. Koordinátori SDT budú navyše riadiť svoje tímy na personálnej úrovni a podľa potreby zabezpečovať motiváciu, poradenstvo a vedenie.

S cieľom podporiť SDT a zabezpečiť konzistentnosť dohľadu, JMD poskytne rozsiahlu sieť špecializovanej odbornej pomoci a podpory. Napríklad proces ročného plánovania dohľadu a organizácia inšpekcií na mieste budú riadené centrálné. Ak bude potrebná podpora

v špecifických tematických oblastiach, ako sú napríklad záležitosti týkajúce sa modelu alebo rizika, právne otázky alebo podpora v súvislosti s príslušnými postupmi či metodikou, môže spoločný dohľadací tím kedykoľvek požiadať o dodatočnú pomoc na horizontálnej úrovni ECB.

Vďaka tejto unikátnej kombinácii sú SDT predurčené stať sa najviac integrovaným nástrojom nadnárodného dohľadu. Je však nutné zdôrazniť, že kľúčovým prvkom celého projektu je úspech náborového procesu, nakoľko SDT potrebuje na optimálny výkon svojej činnosti vysoko kvalifikovaný personál. To sa týka najmä koordinátorov SDT, od ktorých sa vyžaduje vysoká úroveň odborných skúseností v oblasti dohľadu a tiež skúsenosti v nadnárodnom riadení.

4.3 SYSTÉM HODNOTENIA RIZÍK V JMD

Systém hodnotenia rizík v JMD (risk assessment system – RAS) spočíva v kombinácii kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov. Nejde o čisto mechanický prístup, ale necháva priestor aj na úsudok na základe jasne stanovených zásad, t. j. „obmedzený úsudok“. Je určený na použitie vo všetkých – nielen významných – bankách podliehajúcich JMD, preto si pri uplatňovaní vyžaduje proporcionalitu.

Metodika hodnotenia rizík inštitúcií podliehajúcich dohľadu sa vyvíja pre každú kategóriu zvlášť (obchodné riziko a ziskovosť, úverové riziko a riziko zmluvnej strany vrátane reziduálneho rizika, úrokové riziko v bankovej knihe, trhové riziko, sekuritizačné riziko, prevádzkové riziko, poisťné riziko, riziko koncentrácie (inter-risk), interné riadenie a riadenie rizika, riziko likvidity a kapitálová pozícia).

Hlavným cieľom systému hodnotenia rizík JMD pri vyhodnocovaní vnútorného rizikového profilu banky, jej pozície voči partnerom a citlivosti na rôzne vonkajšie faktory je zohľadnenie čo najväčšieho možného rozsahu kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov (vrátane ukazovateľov budúceho vývoja). Vo väčšine kategórií sa pri hodnotení rozlišuje miera rizika a jeho riadenie. Tieto aspekty sa následne spájajú do hodnotenia konkrétnej kategórie. Hodnotenia jednotlivých kategórií sa následne integrujú do celkového hodnotenia.

4.4 POSTUP PRESKÚMANIA A HODNOTENIA ORGÁNMI DOHĽADU JMD

Druhá zložka metodického vývoja sa týka postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) v oblasti hodnotenia kapitálu, kvantifikácie rezerv likvidity, záťažových testov, opatrení dohľadu a komunikácie.

Kvantifikácia SREP v prípade kapitálu a likvidity plynulo spája všetky príslušné dostupné informácie. Ide o priebežný postup, pri ktorom sa hodnotenie rizika a analýza ICCAAP/ILAAP navzájom dopĺňajú s cieľom dosiahnuť konzistentné vyhodnotenie rizikového profilu bánk.

Integrovaný prístup má za cieľ dosiahnuť, aby uvedené štyri perspektívy (hodnotenie rizika, kvantifikácia kapitálu a likvidity v rámci postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu, záťažové testovanie zhora nadol a určenie programov previerok v oblasti dohľadu) boli ucelenou súčasťou stratégie dohľadu JMD, čím by sa predchádzalo vzniku medzier, duplicitie alebo prekryvaniu úloh a zadaní a jednotlivé činnosti by sa spojili do jednotného pracovného toku. Takáto konzistentnosť je potrebná aj v rámci spoločných dohliadacích tímov, keďže každý z nich bude vykonávať každodenný dohľad nad významnými inštitúciami a bude zodpovedný za uvedené štyri zložky.

Integrovaný prístup je postavený na základe systému hodnotenia rizík a predpokladá, že v rámci všetkých príslušných kategórií rizika poskytne informáciu o zraniteľnosti inštitúcií podliehajúcich dohľadu. Takéto hodnotenie kombinovanej rizikivosti činnosti banky pred zohľadnením kapitálovej a likviditnej pozície je dôležité pri posudzovaní úrovne kapitálu a likvidity, keďže orgán dohľadu by mal očakávať, že vyššie úrovne rizika budú kryté vyššou mierou vlastných zdrojov.

4.5 PROCESY A POSTUPY DOHĽADU A PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE

Procesy a postupy dohľadu sú popísané v príručke dohľadu. Príručka sa zameriava na nasledujúce body:

- **Spolupráca v rámci JMD:** úloha a zodpovednosti SDT pri každodennom dohľade nad významnými inštitúciami, postupy dohľadu na konsolidovanej a individuálnej úrovni (napríklad v materskej spoločnosti a na individuálnej/subkonsolidovanej úrovni, pokiaľ ide o zložky skupín zriadených v iných krajinách eurozóny ako je sídlo materskej spoločnosti) a postupy plnenia požiadaviek spolupráce s členskými štátmi, ktorých menou nie je euro, s nadviazanou úzkou spoluprácou medzi ECB a príslušným vnútroštátnym orgánom.
- **Úlohy, zodpovednosť a postup pri prijímaní rozhodnutí v rámci JMD:** právne prostredie, stupne rozhodovacieho procesu vrátane zrýchlených konaní, jazykový režim JMD upravujúci komunikáciu medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zúčastnených členských štátov.

- **Podrobné procesy a postupy JMD:** pre dohľad nad významnými a menej významnými inštitúciami pri zohľadnení bežného životného cyklu inštitúcie, výkon dohľadu v členských štátoch s nadviazanou úzkou spoluprácou a zabezpečenie výkonu programov dohľadu pre úverové inštitúcie v súlade so štandardmi ECB a so zaručenou kvalitou dohľadu.

S cieľom zdokonaľiť príručku dohľadu a otestovať metodiku a zloženie SDT sa zrealizovali prípadové štúdie zamerané na posúdenie vplyvu alternatívnych postupov na použitie v praxi. Prípadové štúdie týkajúce sa rôznych aspektov metodiky sa realizovali na nemennej skupine finančných inštitúcií.

4.6 PRÍSTUP JMD K PREVIERKAM NA MIESTE

Príručka dohľadu popisuje aj prístup k previerkam na mieste. Popri definícii previerok na mieste a objasnení ich účelu podrobne charakterizuje jednotlivé druhy previerok na mieste a ich rozsah, organizáciu, postupy a bežnú periodicitu.

4.7 JAZYKOVÁ POLITIKA

Právny rámec jazykového režimu JMD upravuje v prvom rade nariadenie Rady č. 1/1958 o používaní jazykov v inštitúciách Európskej únie. V eurozóne je 15 úradných jazykov, pričom v rámci 28 členských krajín EÚ je úradných jazykov EÚ 24.

V rámci komunikácie medzi ECB a subjektmi podliehajúcimi dohľadu sa tieto subjekty môžu obrátiť na ECB spravidla v jednom z úradných jazykov EÚ a ECB odpovie v rovnakom jazyku. Rozhodnutia adresované subjektom podliehajúcim dohľadu alebo iným osobám (napríklad členom predstavenstva, oprávneným akcionárom) bude ECB prijímať v anglickom jazyku a v úradnom jazyku členského štátu, v ktorom má každý adresát sídlo alebo trvalé bydlisko. Rozhodnutie prijaté na základe žiadosti subjektu podliehajúceho dohľadu bude prijaté v anglickom jazyku a v jazyku použítom v žiadosti. ECB však predpokladá, že viaceré úverové inštitúcie, predovšetkým väčšie, budú pri komunikácii s ECB súhlasiť s používaním anglického jazyka. Ak je právny akt ECB prijatý v anglickom jazyku a v inom úradnom jazyku EÚ, sú všetky jazykové verzie považované za rovnocenné. V rámci komunikácie medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi sa bude spravidla používať anglický jazyk.

4.8 PRECHODNÉ OBDOBIE

Funkcie a úlohy, ktoré je potrebné vykonať počas prechodného obdobia, sú stanovené v špeciálnom kalendári, ktorý sa mesačne aktualizuje. Podrobnejší plán činnosti popisuje a priebežne sleduje stav realizácie všetkých činností, iniciatív a koordinačných snáh súvisiacich s prípravami JMD. Tento plán činnosti plnia a za jeho plnenie nesú zodpovednosť všetky pracovné skupiny.

Samostatná kapitola príručky dohľadu okrem toho popisuje, akým spôsobom bude JMD fungovať v období od vstupu nariadenia o JMD do platnosti do momentu, keď JMD v plnom rozsahu prevezme výkon úloh dohľadu, ako aj rozsah úloh, ktoré majú byť počas tohto obdobia splnené.

5 KOMPLEXNÉ HODNOTENIE ÚVEROVÝCH INŠTITÚCIÍ

ECB a zúčastnené príslušné vnútroštátne orgány vykonávajú komplexné hodnotenie v súlade s nariadením o JMD. Toto hodnotenie uskutočňuje ECB, ktorá určuje jeho podobu a stratégiu a monitoruje jeho realizáciu v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, priebežne vykonáva kontrolu kvality a zbiera a konsoliduje výsledky. ECB zároveň finalizuje a zverejňuje celkové hodnotenie. Pri výkone tejto koordinačnej funkcie ECB spolupracuje s medzinárodnou poradenskou spoločnosťou Oliver Wyman, ktorá sa špecializuje na analýzy bankového sektora. Hodnotenie na národnej úrovni uskutočňujú príslušné vnútroštátne orgány na základe centrálne stanovených požiadaviek na údaje a metodiku. Týmto spôsobom sa dá účinne využiť znalosť miestnych pomerov a odborné vedomosti. S príslušnými vnútroštátnymi orgánmi spolupracujú nezávislí audítori a konzultanti. V záujme konzistentného hodnotenia na úrovni bánk i krajín boli prijaté opatrenia na zabezpečenie kvality.

Výsledky komplexného hodnotenia by mala ECB zverejniť v novembri 2014, keď prevezme svoje nové úlohy v oblasti dohľadu.

5.1 CIELE A ROZSAH KOMPLEXNÉHO HODNOTENIA

Hlavnými cieľmi komplexného hodnotenia sú:

- po prvé, zabezpečiť transparentnosť zvýšením kvality dostupných informácií o stave bánk,

- po druhé, v prípade potreby vykonať korekciu súvah stanovením a realizáciou potrebných nápravných opatrení,
- po tretie, v nadväznosti na prvý a druhý bod, podporiť dôveru v bankový sektor.
- Informácie o všeobecnom prístupe ku komplexnému hodnoteniu sú prístupné na internetovej stránke ECB.⁷
- Hodnotenie sa bude vykonávať v 128 úverových inštitúciách v 18 členských štátoch, predstavujúcich približne 85 % bankových aktív v eurozóne. Ide o banky, ktoré by podľa nariadenia o JMD mohli byť považované za významné. Úplný a konečný zoznam významných bánk, ktorý bude zostavený v priebehu roku 2014 po sprístupnení aktuálnych štatistík, však môže byť kratší (pozri časť 7.1).
- Hlavné prvky komplexného hodnotenia
- ECB zabezpečí, aby komplexné hodnotenie bolo dôkladné a pokrylo hlavné zdroje rizík. Hodnotenie obsahuje dva navzájom sa dopĺňajúce piliere uplatňované na základe centralizovanej štruktúry ECB.
- Prvým je **hodnotenie kvality aktív**, v rámci ktorého ECB preverí kvalitu bankových aktív a zvýši tak transparentnosť bankových expozícií. Toto hodnotenie bude mať široký záber a bude sa týkať úverových a trhových expozícií, súvahových i podsúvahových pozícií a domácich i zahraničných expozícií. Jeho predmetom budú všetky typy aktív vrátane nesplácaných úverov, reštruktúrovaných úverov a expozícií voči štátnemu dlhu. Výsledky hodnotenia budú vychádzať z hraničnej hodnoty kapitálu vo výške 8 % vlastného kapitálu Tier 1 na základe definície v balíku opatrení CRD IV.
- Druhým je **záťažový test**, ktorý sa uskutoční v úzkej spolupráci s EBA. ECB a EBA nedávno oznámili ďalšie podrobnosti záťažového testu, použitej metodiky a príslušných limitov kapitálovej primeranosti (8 % kapitálu Tier 1 v základnom scenári a 5,5 % v nepriaznivom scenári). Vzhľadom na to, že záťažový test bánk zahrnutých do komplexného hodnotenia bude vychádzať z kapitálových požiadaviek stanovených na základe hodnotenia kvality aktív, výsledok bude ešte náročnejší.

V závislosti od dostupnosti údajov by komplexné hodnotenie mohlo byť podporené aj hodnotením rizík vykonaným orgánmi dohľadu, a to prostredníctvom overenia konzistentnosti výsledkov dvoch hlavných pilierov. Toto hodnotenie by bolo zamerané na posúdenie hlavných rizík bánk vrátane rizík týkajúcich sa likvidity, zadlženia a financovania. Predstavovalo by

⁷ <http://www.ecb.europa.eu>

kvalitatívnu i kvantitatívnu analýzu na základe spätných a výhľadových údajov s cieľom vyhodnotiť vnútorný rizikový profil banky, jej pozíciu vo vzťahu k jej partnerom a jej odolnosť voči viacerým vonkajším faktorom.

5.2 ORGANIZÁCIA KOMPLEXNÉHO HODNOTENIA

Aby komplexné hodnotenie dosiahlo požadované ciele, musí byť organizované centrálné, dôsledným a jednotným spôsobom vo všetkých zúčastnených členských štátoch. Komplexné hodnotenie je organizované spôsobom, ktorý zaručuje jednotný výkon spoľahlivej metodiky, efektívne riadenie a primerane rýchly rozhodovací proces.

Centrálna štruktúra riadenia a realizácie komplexného hodnotenia pozostáva z troch rôznych úrovní, ktoré v každom zúčastnenom členskom štáte dopĺňajú príslušné miestne štruktúry.

Komplexné hodnotenie vedie riadiaci výbor pre komplexné hodnotenie (Comprehensive Assessment Steering Committee – CASC), ktorý podlieha rade pre dohľad.⁸ Predsedom výboru CASC je predseda rady pre dohľad a viceprezident ECB. Výbor je zložený zo štyroch predstaviteľov ECB a z vysokých predstaviteľov ôsmich príslušných vnútroštátnych orgánov.

Celkový projekt vedie Jukka Vesala, ktorý je zároveň generálnym riaditeľom generálneho riaditeľstva mikroprudenciálneho dohľadu III. Ako projektový manažér komplexného hodnotenia dohliada Jukka Vesala na technické prípravné práce dvoch technických štruktúr – centrálnej kancelárie riadenia projektu (Central Project Management Office – CPMO) a tímu pre záťažové testy v rámci komplexného hodnotenia (Comprehensive Assessment Stress Test Team – CAST). Zabezpečuje komunikáciu medzi uvedenou technickou oblasťou a riadiacim výborom pre komplexné hodnotenie, ako aj úzku spoluprácu s Európskym orgánom pre bankovníctvo (EBA) a krajinami, ktoré sa nezúčastňujú na JMD, sú však zahrnuté do komplexného hodnotenia.

CPMO zodpovedá za zavedenie opatrení na zabezpečenie kvality a definovanie metodických štandardov a obsahovo usmerňuje príslušné vnútroštátne orgány s cieľom zaistiť porovnateľnosť a konzistentnosť. Tvoria ho zamestnanci ECB (s podporou externých konzultantov) a spolupracuje s miestnymi národnými štruktúrami, činnosť ktorých zároveň monitoruje s cieľom zabezpečiť, aby implementácia prebiehala podľa plánu. Boli zriadené tímy pre jednotlivé krajiny zložené z pracovníkov ECB, ktorých úlohou bude uskutočňovať kontrolu kvality v príslušnej krajine, poskytovať technickú podporu a zabezpečovať jednotné uplatňovanie komplexného hodnotenia na úrovni krajiny.

⁸ Pred formálnym zriadením rady pre dohľad podliehal výbor skupine na vysokej úrovni pre dohľad.

Tím CAST sa skladá z jedného ďalšieho zástupcu ECB, dvoch zástupcov EBA a dvoch zástupcov príslušných vnútroštátnych orgánov. Zodpovedá za zabezpečenie úzkej spolupráce s EBA, ako aj za potrebné prepojenie medzi hodnotením súvah a záťažovými testami.

6 ORGANIZÁCIA DOHLĀDU V ECB

V súvislosti s výkonom nových úloh dohľadu zriadila ECB štyri nové generálne riaditeľstvá a sekretariát, s celkovým počtom približne 770 pracovníkov na plný úväzok:

- Generálne riaditeľstvá mikroprudenciálneho dohľadu I a II sa budú zaoberať **priamym každodenným dohľadom nad významnými bankami**.
- Generálne riaditeľstvo mikroprudenciálneho dohľadu III bude mať na starosti **nepriamy dohľad** nad menej významnými bankami.
- Generálne riaditeľstvo mikroprudenciálneho dohľadu IV bude poskytovať **horizontálne** a špecializované služby a bude podporovať ostatné generálne riaditeľstvá pri výkone ich činnosti.
- Samostatný sekretariát bude podporovať radu pre dohľad a príslušné podštruktúry.

Náborový proces JMD sa riadi existujúcimi pravidlami a postupmi náboru pracovníkov ECB, podľa ktorých výber zamestnancov a riadiacich pracovníkov prebieha spravidla na základe výberového konania vedeného výberovými komisiami. Náborový proces JMD prebieha smerom nadol. To znamená, že najprv bolo vydané oznámenie o voľnom pracovnom mieste predsedu rady pre dohľad, nasledované oznámením o voľných pracovných miestach pre vyšší manažment vydaným koncom septembra 2013. Oznámenia o väčšine voľných pracovných miest pre stredný manažment boli zverejnené začiatkom decembra 2013. Účelom tohto postupu bolo, aby sa vybratí vyšší manažéri mohli zúčastniť výberového konania ako členovia výberovej komisie pre stredný manažment a strední manažéri ako členovia výberovej komisie pre ostatných zamestnancov.

Súčasný stav je nasledujúci: v polovici decembra 2013 bola zvolená predsedníčka výboru pre dohľad, ktorá sa v plnom rozsahu zúčastnila konečného výberu štyroch generálnych riaditeľov na začiatku januára 2014. Predpokladá sa, že rozhodnutia o vymenovaní šiestich zástupcov generálneho riaditeľa budú prijaté vo februári 2014. V súčasnosti prebieha nábor väčšiny stredných manažérov (približne 100 pozícií) a na konci roka 2013 sa začali výberové konania na väčšinu ostatných odborných pozícií. Výberové konania na všetky ostatné voľné miesta (približne 20 stredných manažérov a 280 odborníkov – všetky v generálnych riaditeľstvách

mikroprudenciálneho dohľadu III a IV) by mali byť zverejnené do konca februára 2014. Vzhľadom na zostavovanie spoločných dohľadacích tímov a komplexné hodnotenie sa prioritne vykonával nábor zamestnancov pre generálne riaditeľstvá mikroprudenciálneho dohľadu I a II.

Zamestnanci štyroch nových generálnych riaditeľstiev a sekretariátu budú dočasne sídliť v prenajatých priestoroch neďaleko budovy Eurotower. Po presťahovaní ECB do jej nového sídla vo frankfurtskej štvrti Ostend, ktoré je momentálne vo výstavbe, sa pracovníci dohľadu premiestnia do budovy Eurotower. Nové sídlo ECB nemá dostatočný priestor na umiestnenie pracovníkov dohľadu, nakoľko bolo navrhované v čase, keď sa so súčasnými úlohami v oblasti dohľadu ešte nepočítalo.

Okrem novoprijatých zamestnancov vzhľadom na rozšírenie rozsahu pôsobnosti a úloh vznikajú v rámci existujúcej štruktúry viaceré oddelenia s celkovým počtom približne 200 pracovníkov na plný úväzok so zmluvou na dobu neurčitú. Nové odbory boli vytvorené na generálnom riaditeľstve právnych služieb, generálnom riaditeľstve štatistiky a generálnom riaditeľstve finančnej stability (ktoré sa v súvislosti s novými úlohami vyplývajúcimi z nariadenia o JMD premenovalo na generálne riaditeľstvo makroprudenciálnej politiky a finančnej stability). Okrem toho prebieha výberový proces na generálnom riaditeľstve ľudských zdrojov, rozpočtu a organizácie a generálnom riaditeľstve správy ECB.

Na základe nariadenia o JMD Rada guvernérov ECB vytvorí a zverejní *Kódex správania pre zamestnancov a vedúcich pracovníkov ECB zapojených do bankového dohľadu*. V súčasnosti ECB posudzuje návrh uvedeného kódexu správania a v príslušnom čase ho predloží rade pre dohľad a rozhodovacím orgánom ECB.

7 PRÍPRAVA ĎALŠÍCH RELEVANTNÝCH PRACOVNÝCH OBLASTÍ

7.1 ZMAPOVANIE BANKOVÉHO SYSTÉMU EUROZÓNY

Ako bolo uvedené v časti 2.1, pracovná skupina WS1 bola poverená zmapovaním bankového systému eurozóny s cieľom zostaviť zoznam všetkých subjektov podliehajúcich JMD vrátane ich vnútornej štruktúry a zloženia všetkých bankových skupín eurozóny.

Na získanie podkladov na tvorbu analýz a správ uskutočnila skupina WS1 opakovaný zber údajov, ktoré boli následne podkladom politických diskusií o viacerých aspektoch relevantných pre rozdelenie sledovaných subjektov na významné a menej významné. Zber údajov a analýzy boli zamerané na subjekty potenciálne spadajúce do sféry pôsobnosti JMD. Spôsob zberu údajov o týchto subjektoch bol postavený tak, aby umožnil posúdenie ich dôležitosti v súlade

s kritériami stanovenými nariadením o JMD. Podrobnosti metodiky hodnotenia a výberu významných bánk budú uvedené v samostatnej časti nariadenia o rámci JMD. Pri určovaní významnosti inštitúcie je popri jej veľkosti dôležitá predovšetkým štruktúra a zloženie skupín podliehajúcich dohľadu, pričom príslušné kritéria je potrebné posudzovať na najvyššej úrovni konsolidácie.

Súbor údajov WS1 slúži ECB ako podklad pri výbere inštitúcií podliehajúcich komplexnému hodnoteniu (pozri časť 5.1) a bude základom na zostavenie počiatočného zoznamu významných inštitúcií predtým ako JMD v plnom rozsahu prevezme výkon úloh dohľadu.

7.2 RÁMEC VYKAZOVANIA NA ÚČELY DOHĽADU

Pracovná skupina WS4 bola zriadená s cieľom:

- zhodnotiť dostupnosť porovnateľných informácií na úrovni eurozóny,
- iniciovať vývoj rámca JMD pre vykazovanie na účely dohľadu.

Súčasťou týchto úloh bolo zavedenie vzorov finančných výkazov Európskeho orgánu pre bankovníctvo (FINREP) a spoločné formáty výkazov (COREP).

Hoci medzi jednotlivými jurisdikciami boli zistené určité rozdiely v porovnateľnosti, predpokladá sa, že prijatie vykonávacích technických predpisov Európskeho orgánu pre bankovníctvo (ITS) úroveň porovnateľnosti ďalej zlepší. Pokiaľ ide o prípravnú fázu, bolo však rozhodnuté, že rozsah informácií potrebných na účely dohľadu by nemal byť obmedzovaný požiadavkami na úplnú porovnateľnosť.

Podoba budúceho rámca vykazovania na účely dohľadu bola navrhnutá na základe údajov potrebných na zabezpečenie centralizovaného systému hodnotenia rizík. Na základe toho sú premenné zahrnuté do rámca pre vykazovanie kategorizované podľa odlišných rizikových profilov bánk, pričom systém sa považuje za pružný vzhľadom na skutočnosť, že vývoj metodík pre určovanie rôznych rizikových profilov bude podobu vzoru údajov naďalej ovplyvňovať.

Pred prijatím nariadenia o JMD sa uskutočnili dva zbery údajov, pričom ani pri jednom z nich neboli údaje vyžadované priamo od bánk. Údaje zozbierali príslušné vnútroštátne orgány prostredníctvom existujúcich vnútroštátnych systémov vykazovania. Zozbieral sa pomerne veľký objem informácií, ktorý pomohol doladiť podobu centralizovaných systémov hodnotenia rizík.

Po schválení nariadenia o JMD sa ECB a príslušné vnútroštátne orgány dohodli na osobitnom zbere údajov, ktorý zahŕňa informácie potrebné pre centralizovaný systém hodnotenia rizík a je

prispôsobený príslušným rizikovým profilom (napríklad riziko likvidity a úrokové riziko). Údaje, ktoré neboli dostupné prostredníctvom príslušných vnútroštátnych orgánov, sa zisťovali priamo od bánk. Podrobný návod, asistenčné centrá a dokumenty s najčastejšími otázkami sú príslušným vnútroštátnym orgánom prístupné v ECB a pre banky na národnej úrovni. V rámci zberu údajov sa vyvíja maximálne úsilie na efektívnu koordináciu žiadostí a predchádzanie duplicit.

Aby ECB mohla vykonávať úlohy dohľadu, je potrebná včasná dostupnosť štatistických databáz. ECB preto pracuje na rozšírení príslušných databáz, ktoré budú slúžiť špecifickým potrebám JMD.

Zároveň pripravuje dátový systém potrebný na prijímanie bankových dát a metadát na účely dohľadu v ECB, ich archiváciu, spracovanie (vrátane overovania platnosti a konzistentnosti), ochranu dôvernosti a šírenie. Uvedený dátový systém bude mať dve hlavné zložky:

- 1) údaje založené na vykonávacích technických normách o vykazovaní na účely dohľadu, ktoré zverejnil Európsky orgán pre bankovníctvo v júli 2013,
- 2) ďalšie pravidelné údaje na účely dohľadu, ktoré neboli Európskym orgánom pre bankovníctvo harmonizované.

Dátový systém by sa mal zavádzať po etapách. Ukončenie prvej etapy je plánované na júl 2014. Systém bude napojený na databázu registra inštitúcií a sesterských spoločností (RIAD), ktorý by mal obsahovať informácie o príslušných inštitúciách a zásadné údaje o podnikateľskej činnosti bánk a o zložení bankových skupín (referenčné údaje). Systém by mal byť zároveň schopný zabezpečovať dátový priestor pre individuálne aj konsolidované (skupinové) bankové dáta.

7.3 RÁMEC POPLATKOV ZA DOHĽAD

Na základe nariadenia o JMD bude ECB vyberať ročné poplatky od úverových inštitúcií so sídlom v zúčastnených členských štátoch a od pobočiek zriadených v zúčastnených členských štátoch úverovými inštitúciami so sídlom v nezúčastnenom členskom štáte. Tieto poplatky by mali pokryť, nie však presiahnuť náklady ECB spojené s úlohami dohľadu. Výška poplatkov bude stanovená na najvyššej úrovni konsolidácie v rámci zúčastnených členských štátov a založená na objektívnych kritériách týkajúcich sa dôležitosti a rizikového profilu, vrátane rizikovo vážených aktív príslušných úverových inštitúcií.

Práce v tejto oblasti sa doteraz zameriavali na:

- **navrhnutie podoby mechanizmu výpočtu poplatku za dohľad** – v roku 2013 ECB preverila rôzne systémy a spôsoby platenia poplatkov používané v Európe i vo svete, predovšetkým v Spojených štátoch amerických, v snahe nájsť osvedčený systém,
- **navrhnutie nariadenia ECB o poplatkoch** – toto nariadenie bude obsahovať spôsob a kritériá určovania výšky ročného poplatku za dohľad (vrátane podrobností o metodike) a spôsob jeho fakturácie.

Ďalším krokom bude sfinalizovanie návrhu metodiky ECB týkajúcej sa poplatkov za dohľad a predloženie návrhu nariadenia ECB o poplatkoch za dohľad na verejnú konzultáciu (v súčasnosti očakávaný termín je prvý polrok 2014).

7.4 INFRAŠTRUKTÚRA INFORMAČNÝCH SYSTÉMOV

Vytváranie nových obchodných procesov a činností JMD podporujú štyri pracovné skupiny IT:

- **Zdieľané služby IT:** pre pracovníkov JMD boli v dočasných priestoroch vytvorené nové pracovné stanice, ktoré sa do konca jesene 2014 rozšíria o ďalších celkovo 1 100 staníc. Príslušné vnútroštátne orgány budú na aplikácie JMD napojené prostredníctvom sieťovej infraštruktúry CoreNet, ktorú v súčasnosti využívajú národné centrálné banky (s výnimkou príslušných vnútroštátnych orgánov v Nemecku a Lotyšsku, kde môže byť potrebné iné riešenie). V súčasnosti sa preverujú možnosti výmeny podpísaných a zašifrovaných správ s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi krajín nepatriacich do ESCB.
- **Spolupráca, pracovný tok a informačný manažment:** zriaďuje sa verejná informačná linka pre otázky týkajúce sa JMD (časť 7.6) a začal sa projekt pracovného toku IT (e-Contact).
- **Systém plánovania podnikových zdrojov:** zástupcovia príslušných útvarov stanovili prevádzkové požiadavky a možné podoby rozpočtu JMD, organizačnú štruktúru a zmeny v štruktúre podriadenosti, ktoré sa v súčasnosti posudzujú. Pokiaľ ide o kalkuláciu nákladov, fakturáciu, výber poplatkov a vyrovnanie (časť 7.3), ECB označila za možné riešenia moduly SAP „Public Sector Collection and Disbursement“ a „Tax and Revenue Management“. Na vývoji prototypu sa pracuje a čoskoro bude posúdený zástupcami jednotlivých odborných útvarov.
- **Zber údajov, riadenie kvality údajov a analytika:** začal sa projekt systém bankových dát na účely dohľadu (SUBA). Boli vykonané prevádzkové a technické analýzy. V decembri bol spustený prototyp umožňujúci zber a posudzovanie súborov informácií

na účely dohľadu v počiatočnej fáze (teda v prvom štvrtroku 2014) podľa nových údajových štandardov (ITS a XBRL). Prebehla analýza prevádzkových potrieb na zmapovanie a určenie významných bánk v rámci databázy registra inštitúcií a sesterských spoločností a boli prijaté príslušné opatrenia. Okrem toho sa uskutočnili workshopy s používateľmi v rámci ESCB s cieľom získať a posúdiť prevádzkové potreby pre systém hodnotenia rizík. Výbor pre informačné technológie Eurosystemu/ESCB sa začal stretávať v zložení JMD s cieľom umožniť rozhodovanie a komunikáciu v súvislosti so záležitosťami JMD.

7.5 INFORMAČNÝ MANAŽMENT

V záujme využitia synergického účinku, avšak pri plnom rešpektovaní odčlenenia menovopolitickej funkcie ECB od jej novej funkcie v oblasti dohľadu, sa ECB rozhodla na účely JMD využiť a upraviť existujúcu politiku, postupy a nástroje informačného⁹ manažmentu (napríklad systém evidencie dokumentov a záznamov DARWIN), ktoré potvrdili, že úspešne spĺňajú podobné požiadavky v iných prostrediach (napr. ECB, ESRB alebo výbory ESCB).

V priebehu posledných mesiacov ECB vytvorila zabezpečený prístup k systému DARWIN pre príslušné vnútroštátne orgány a pripravila pracovné priestory na podporu prác v prípravnej fáze, rozhodovacích orgánov JMD a komplexného hodnotenia výborov ESCB zasadaúcich v zložení JMD. Každý pracovný priestor je vybavený bezpečnostným portálom, ktorý zabezpečuje jednoduchý prístup k informáciám a moderné funkcie čítania a zdieľania dát.

ECB zároveň pripravuje ďalšie riešenia informačného manažmentu, ktoré majú podporiť realizáciu procesov dohľadu. Ich cieľom je poskytnúť priestor, v ktorom si môžu zástupcovia orgánov dohľadu z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov jednoducho vymieňať informácie týkajúce sa prudenciálneho dohľadu a previerok úverových inštitúcií v súlade s najvyššími štandardmi ochrany informácií. Súčasťou projektu je prepojenie spoločných dohľadacích tímov (SDT) prostredníctvom používateľského rozhrania, ktoré predstavuje jedinečný vstup do informačného prostredia JMD a zároveň SDT poskytuje súbor analytických a vykazovacích nástrojov na komplexné hodnotenie rizík dohliadaných inštitúcií a súvisiace merania objemu kapitálu a likvidity.

⁹ Akékoľvek informácie, bez ohľadu na ich nosič či formát, súvisiace s politikou, úlohami, činnosťou alebo rozhodnutiami ECB (vrátane úloh a činností vykonávaných v súlade s ustanoveniami Štatútu ESCB a ECB), ktorých pôvodcom alebo držiteľom je ECB.

7.6 KOMUNIKÁCIA

V rámci generálneho riaditeľstva ECB pre komunikáciu a jazykové služby bol vytvorený zvláštny projektový tím. JMD bude využívať existujúce synergie v rámci tohto generálneho riaditeľstva a bude mať k dispozícii hovorcov a pracovníkov koordinujúcich preklady, protokol a vonkajšiu komunikáciu, preklady z anglického jazyka a korektúry, vnútornú komunikáciu, styk s verejnosťou, multimédiá a monitorovanie médií. V spolupráci s výborom Eurosystému/ESCB pre komunikáciu (ECCO), pre ktorý bol vytvorený nový formát JMD, sa okrem iného za účasti odborníkov na komunikáciu z príslušných orgánov vytvára nová komunikačná politika.

Hlavným komunikačným nástrojom SSM bude internetová stránka. V deň, keď Európsky parlament hlasoval o nariadení o JMD, bola spustená nová sekcia internetovej stránky ECB nazvaná „Bankový dohľad“. Táto dočasná sekcia sa postupne rozširuje a dopĺňa informáciami o JMD.

Zároveň sa vytvára nová samostatná internetová stránka JMD, ktorá má byť spustená v novembri 2014, keď JMD začne fungovať v plnom rozsahu. Základné komunikačné požiadavky JMD – popri aspektoch stanovených v medziinštitucionálnej dohode medzi Európskym parlamentom a ECB – sa v súčasnosti zhromažďujú a posudzujú. Budú základom obsahu a štruktúry novej internetovej stránky.

Hoci menovopolitický mandát ECB a jej nové úlohy spojené s dohľadom majú byť jasne a funkčne oddelené, informácie o JMD budú dostupné na internetovej stránke ECB ako aj na samostatnej internetovej stránke JMD.

Predpokladá sa, že nové úlohy ECB spojené s dohľadom podnietia nárast súvisiacich otázok verejnosti adresovaných ECB. Na základe výsledkov prieskumu o spracovaní otázok verejnosti v rámci dohľadu a vykonanej realizačnej štúdie ECB plánuje zvýšiť kapacitu a spôsobilosť tejto služby.

8 ZODPOVEDNOSŤ

Rámec zodpovednosti hrá kľúčovú úlohu pri transparentnosti, legitimitě a nezávislosti rozhodovania dohľadu, pričom JMD zároveň umožňuje vykonávať úlohy efektívne a účinne. Nariadenie o JMD stanovuje vecný a spoľahlivý rámec zodpovednosti.

Za implementáciu nariadenia o JMD sa ECB zodpovedá Európskemu parlamentu a Rade EÚ, resp. Euroskupine v prítomnosti zástupcov zúčastnených členských štátov, ktorých menou nie je euro. Za týmto účelom nariadenie o JMD stanovuje rôzne línie zodpovednosti, pričom správy sa

predkladajú nielen uvedeným dvom inštitúciám, ale aj Európskej komisii a národným parlamentom. Nariadenie o JMD zároveň stanovuje jasný postup menovania predsedu a podpredsedu rady pre dohľad.

8.1 ZODPOVEDNOSŤ VOČI EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE EÚ

Dňa 12. septembra 2013 podpísali Európsky parlament a ECB vyhlásenie, ktorým sa zaviazali formálne uzavrieť **medziinštitucionálnu dohodu** o praktických aspektoch výkonu demokratickej zodpovednosti a o dohľade nad úlohami zverenými ECB v rámci jednotného mechanizmu dohľadu, inými slovami, o spôsobe, akým sa budú príslušné ustanovenia o zodpovednosti v nariadení o JMD naplňať v praxi. Pri tejto príležitosti predseda Európskeho parlamentu a prezident ECB tiež deklarovali svoj zámer urýchlene pokračovať vo výberovom konaní na vymenovanie predsedu rady pre dohľad.

Nariadenie o JMD nadobudlo účinnosť 3. novembra 2013 a medziinštitucionálna dohoda 7. novembra 2013. Hoci to nariadenie o JMD výslovne nestanovuje, Rada EÚ uzatvorila s ECB aj **memorandum o porozumení**, ktoré podrobnejšie rozoberá ustanovenia nariadenia o JMD o spolupráci medzi oboma inštitúciami vo vzťahu k JMD. Memorandum o porozumení nadobudlo účinnosť 12. decembra 2013.

Hlavnou platformou plnenia zodpovednosti sú pravidelné vypočutia a mimoriadne diskusie s predsedom rady pre dohľad vo výbore Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové záležitosti (ECON) a Euroskupine. Zverejnenie tejto štvrťročnej správy JMD bude sprevádzané prvým vypočutím vo výbore ECON, ktoré je naplánované na 4. februára 2014. Medziinštitucionálna dohoda zároveň stanovuje parametre spolupráce JMD pri parlamentných vyšetrovaniach a dôverných rozhovoroch s predsedom rady pre dohľad, na ktoré sa vzťahujú príslušné opatrenia o zachovaní dôvernosti, konkrétne povinnosti všetkých účastníkov podpísať dohodu o zachovaní dôvernosti. Po skončení procesu likvidácie úverovej inštitúcie dostane výbor Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové záležitosti záznam zo zasadania rady pre dohľad spolu s informáciami nedôverného charakteru. Právne predpisy ECB súvisiace s dohľadom, ktoré majú byť predmetom verejnej konzultácie, sa budú vopred predkladať Parlamentu.

Pokiaľ ide o ďalšie špecifické spôsoby plnenia zodpovednosti a podávania správ v prechodnom období, štvrťročné správy sa budú predkladať Európskemu parlamentu, Rade EÚ a Európskej komisii, a výročná správa Európskemu parlamentu, Rade EÚ, Európskej komisii a Euroskupine. Výročná správa bude tiež postúpená národným parlamentom zúčastnených členských štátov,

ktoré k nej môžu vznášať otázky a pripomienky. Hlavný obsah štvrťročných a výročných správ už bol zhruba stanovený v medziinštitucionálnej dohode a v memorande o porozumení.

V súlade s významnou úlohou, ktorú nariadenie o JMD zveruje predsedovi rady pre dohľad pri plnení povinností vyplývajúcich zo zodpovednosti, bude predseda rady pre dohľad predkladať výročné správy výboru ECON a Euroskupine v prítomnosti zástupcov zúčastnených členských štátov EÚ nepatriacich do eurozóny. Prvá výročná správa by mala byť zverejnená do konca roka 2014. V súlade s medziinštitucionálnou dohodou bude zverejnená na internetovej stránke ECB. Poslanci Európskeho parlamentu a členovia Rady EÚ sa budú môcť na predsedu rady pre dohľad obracať s písomnými a ústnymi otázkami. Písomné otázky a odpovede na ne budú zverejnené na internetových stránkach Európskeho parlamentu a ECB. Verejnosť bude mať zároveň možnosť predkladať pripomienky a klásť otázky k týmto správam a iným záležitostiam týkajúcim sa JMD, ktoré budú zhrnuté v súbore najčastejších otázok (časť 7.6).

V čase predloženia tejto prvej štvrťročnej správy JMD už boli niektoré relevantné ustanovenia nariadenia o JMD zavedené. Ide predovšetkým o otvorené výberové konanie na post predsedu rady pre dohľad. Vzhľadom na veľmi dobrú spoluprácu medzi Európskym parlamentom, Radou EÚ a ECB sa kroky spomínané v nariadení o JMD a rozpracované v medziinštitucionálnej dohode a memorande o porozumení uskutočnili bez časových sklzov a Rada EÚ 16. decembra 2013 do funkcie predsedníčky rady pre dohľad vymenovala Danièle Nouyovú. Na základe návrhu Rady guvernérov z 22. januára 2014 o vymenovaní Sabine Lautenschlägerovej za podpredsedníčku rady pre dohľad má Sabine Lautenschlägerová 3. februára 2014 vystúpiť vo výbore Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové záležitosti na verejné vypočutie a hlasovanie o kandidátovi navrhnutom na pozíciu podpredsedu. Jednotlivé kroky otvoreného výberového konania vedúce k predloženiu návrhu Rady guvernérov na vymenovanie predsedu zahŕňali predloženie oznámenia o voľnom pracovnom mieste a užšieho výberu uchádzačov Európskemu parlamentu a Rade EÚ. Výbor ECON tiež uskutočnil verejné vypočutie a hlasovanie o kandidátovi nominovanom na pozíciu predsedu.

Pred vymenovaním predsedníčky rady pre dohľad zaslali poslanci Európskeho parlamentu prezidentovi ECB svoje otázky týkajúce sa príprav na zavedenie JMD. Odpovede na tieto otázky boli zverejnené na internetových stránkach Európskeho parlamentu a ECB. Ďalšie otázky zodpovedala predsedníčka rady pre dohľad po svojom vymenovaní dňa 16. decembra 2013. V súlade s medziinštitucionálnou dohodou prijal Európsky parlament 4. februára 2014, pred otvorením verejnej konzultácie s plánovaným začiatkom 7. februára 2014, návrh nariadenia o rámci JMD, ktorý je jedným z kľúčových prvkov prípravných prác JMD.

9 ĎALŠIE KROKY A BUDÚCE ÚLOHY

Jednou z hlavných výziev, ktorým musí ECB čeliť, je bezprecedentná povaha a rozsah nových úloh. Časový priestor na zriadenie JMD je veľmi krátky, dokonca oveľa kratší ako pri zakladaní ECB a jednotnej menovej politiky.

Ďalším problémom sú zmeny časového harmonogramu. Dátum, kedy má ECB prevziať nové úlohy spojené s dohľadom, sa postupne presunul z marca na november 2014, čo znamená neustále úpravy všetkých časových plánov (napr. zmeny rozhodovacieho procesu, kalendára dohľadu, logistických príprav, náboru a vytvárania spoločných dohliadacích tímov).

V čase do nasledujúcej štvrťročnej správy, ktorá je naplánovaná na máj 2014, musí ECB vyriešiť najmä nasledujúce úlohy:

- V spojitosti s náborom väčšiny zamestnancov pre JMD a vytváraním SDT zodpovedných za každodenný dohľad nad približne 130 významnými bankami musí ECB vytvoriť podmienky na plodnú spoluprácu pracovníkov v „centrále“ s pracovníkmi príslušných vnútroštátnych orgánov. Kľúčovým faktorom fungovania JMD je kvalitné riadenie, vzhľadom na zapojenie vysoko kvalifikovaných pracovníkov sledujúcich rovnaký cieľ, ale prípadne zamestnaných v rôznych orgánoch na rôznych miestach.
- Pre radu pre dohľad bude nevyhnutné fungovať čo najefektívnejšie už od samého začiatku. Obdobie pred prevzatím úloh zo strany ECB si vyžaduje prijatie viacerých zásadných rozhodnutí, ktoré predurčia nielen celkové fungovanie JMD, ale aj ďalší vývoj a kalibráciu metodík dozoru a hodnotenia rizík uplatňovaných v rámci JMD, ktoré sú podmienkou toho, aby ECB mohla prijať rozhodnutia týkajúce sa kapitálu a likvidity už v roku 2014. Týka sa to aj komplexného hodnotenia, o ktorom boli nedávno zverejnené ďalšie podrobnosti.
- V nadväznosti na zverejnenie tejto prvej štvrťročnej správy sa ECB bude snažiť splniť legitímne očakávania týkajúce sa zodpovednosti a transparentnosti vyplývajúce z medziinštitucionálnej dohody a memoranda o porozumení. ECB je pevne odhodlaná plniť svoje povinnosti v súlade s uvedenými dohodami.